

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

§. 5. Fusius exponitur fortitudo trium puerorum in fornace Babylonica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

asylum, sed etiam ut sic dicam, vita & filia
 propria. Hoc sibi beneficium olim postulat
 David a Deo, orans: *Apprehende arma pro
 sum? dicit anima mea: Salus tua ego sum.*
 34. Rex aliquis, ut supra dicebamus ex S. Au-
 gustino, suorum vigili septus custodia le-
 rus dormit, & justus quem custodit Deus
 pupillam oculi timebit? Custodes regum
 nunquam occupantur a somno, ut manus
 suo desint; at ecce non dormitabit neque
 et qui custodit Israel.

§. V.

*De fortitudine trium puerorum in furno
 Babylonica Dan. 3.*

Concludo hoc Caput celeberrima omni
 Antiquitatis historia de tribus Hebraei-
 pueris, quos Nabuchodonosor manibus
 dibusque vinctos iussit conjici in fornacem
 ardentem; in quibus sane mirabiliter eluce-
 sivit invicta eorum qui confidunt in Deo
 do constantiaque, & inimica Deo peccata
 infirmitas. Atque ut narratio haec fiat
 stirior, instituam eum ipsis pene verbis
 Chrysostomi qui eam aurea sua eloquentia
 exornatam duabus complexus est hominibus
 in quibus eorum heroica constantia referen-
 da usus est ad Antiochenum populum in mag-

nā tum calamitate & publicā afflictione ver-
santem consolandum. Sic igitur ferè loqui-
tur sanctissimus disertissimisque Orator.
Tres fuere nobilissimi adolescentes qui vir-
tute fiduciae quā habebant in divinā Pro-
videntiā miraculo fuerunt omnibus genti-
bus omniq̄ ætati consequenti.

„Etenim tres in fornacem coniecti sunt, &
„nec ita religionis obliti sunt, nec ipsos ter-
„ruit flamma: murus ipsis factus est ignis &
„vestis flamma & fons fornax & ligatos ca-
„piens, solutos reddidit. Mortalia suscepit
„corpora & tamquam immortalibus absti-
„nuit: non agnovit naturam sed pietati reve-
„rentiam exhibuit. Vinxit pedes tyrannus &
„ignis vim pedes vinxerunt. Orem admira-
„bilem: vinctos solvit flamma & ipsa de re-
„liquo à vinctis vincta est: mutavit enim re-
„rum naturam adolescentulorum religio:
„immò verò non naturam mutavit, sed quod
„erat mirabilius permanentis naturæ vim
„repressit, non enim ignem extinxit sed ar-
„dentem inefficacem reddidit; & quod est
„mirabile & stupendum non in sanctis tantū
„corporibus hoc factum est, sed & in vesti-
„mentis ipsorum & calceamentis. Tu verò
„mihi considera ubique quomodo diabolus
„per quæ Dei servos impugnat, per hæc pro-

R 7

„priam

„priam vim destruit, non volens quidem se
 „Dei sapientiâ & providentiâ illius artibus
 „artibus in ipsius caput utente. Diabolus
 „nim Tyranno se insinuans neque ferro
 „etorum capita abscindi permittit, neque be
 „stius tradi, sed in ignem injici suavit, ut ne
 „que reliquæ illorum sanctorum remane
 „rent, ipsis corporibus consumptis & ipsorum
 „cinere cum farmentorum cinere commin
 „Deus autem hoc ipso ad impietatis detur
 „tionem usus est. Perfæ ignem Deum esse
 „putant ipsumque multo cultu venerant
 „Volens igitur Deus istam, impietatis mate
 „riam auferre, concessit huiusmodi para
 „modum ut præ oculis omnium ipsum co
 „lentium, servis suis victoriam conferret, per
 „ipsa opera ijs persuadere volens quod gen
 „tilium dij non Deum tantum sed & Deos
 „vos timent. Quod ut magis elucescat opera
 „pretium erit totam historiam ex Scripturis
 „sacris huc referre. Itaque Nabuchodonosor rex
 „misit ad congregandos satrapas, ad agendam
 „Iudices, duces & tyrannos & prefatos omni
 „que principes regionum, ut convenirent ad de
 „dicationem statua quam erexerat. Dan. 3. Et
 „congregati sunt omnes. Inimicus spectatis
 „res cogit & ipse spectaculum convocavit
 „studia ponit & theatrum non vulgare

hominum non quorundam privatorum sed
 omnium honoratorum & omnium magi-
 stratum, ut & testimonium apud multos
 fide dignum fiat. Conveniunt non in urbe,
 sed plani & nudi campi hoc orbis theatrum
 suscipiunt. Cumque starent omnes in con-
 spectu statuæ aureæ immensæ magnitudi-
 nis. *preco clamabat vehementer: vobis dicitur*
populi, tribubus & linguis, In hora qua audie-
ritis sonum tubæ & fistulæ & citharæ sambu-
cæ & psalterij & symphonia & universi generis
musicorum, cadentes adorare statuam auream
quam constituit Nabuchodonosor Rex. Si quis
autem non prostratus adoraverit, eadem horâ
mittetur in fornacem ignis ardentis. Vide quot
 insidiarum necessitates & quàm profunda
 vorago & præcipitium utrimque. Propte-
 rea enim tot musicorum consonantia, pro-
 pterea caminus ardens, ut & voluptas & ti-
 mor assistentium animas obsideret. Asper
 tantium quispiam est & rigidus? molliat
 ipsum, inquit, delectans omnisonæ musicæ
 melodia. Sed his insidijs superior est? Ter-
 reat & percellat flammæ aspectus. Et erat
 timor & voluptas: hæc per aures, ille per o-
 culos animas subrepens. Sed adolescentu-
 lorum illorum generositate, horum nihil
 redarguit. Omnia hæc propter ipsos diabo-
 lus

„lus præparaverat, non enim de subditis
 „bitabat, sed potius multum confidebat,
 „quod nullus legis regi se objecturus erat.
 „Postquam verò occiderunt omnes & vi-
 „sunt, tunc in medium pueri soli aguntur,
 „sic quoque victoria fiat clarior, cum in
 „ta multitudine ipsi soli vincant & præsi-
 „tur. Post hæc igitur statim ut audierunt
 „populi tribus & populi sonitum tubæ & om-
 „generis musicorum, cadentes omnes populi
 „bus & lingua, adoraverunt statuam auream
 „Soli Sidrach, Misach & Abdenago. in medio
 „tantæ multitudinis Principum ac Philo-
 „phorum stant immobiles execrati tantum
 „sacrilegium, nec ut uni Deo soli debeat
 „cultum & honorem deferant. Muto simula-
 „chro vel concentu musico, vel atrocibus mo-
 „nis, vel tantæ turbæ exemplo inducuntur.
 „Hoc autem inquit S. Chrysostomus
 „mum & mirabile est quod cadentium mul-
 „tudo ipsos non terruit non solvit, non
 „tra se tale quid dixerunt, quod multi dicit
 „consueverunt. Si quidem nos primi im-
 „nem adoraremus, id peccatum fuisset. Si
 „ro cum tot millibus hoc facimus quis re-
 „niam non dabit? quis excusatione digna
 „non censebit? Sed nihil tale aut dixerunt
 „cogitaverunt, tot tyrannorum ruinas im-

ti. Verum adducti in conspectum regis ab eo-
que iussi deos suos colere statuatque aureã
à se constitutam adorare, animo generoso &
constanti responderunt intrepidi. *Non oportet
nos de hac re respondere tibi. Ecce enim Datus
noster quem colimus, potest eripere nos de cami-
no ignis, & de manibus tuis ò Rex liberare.
Quod si noluerit, notum sit tibi ò Rex quia deos
tuos non colimus, & statuam auream quam e-
rexi, non adoramus. Tunc Nabuchodonosor
repletus furore praecepit ut succenderetur for-
nax septuplum, quam succendi consueverat.
Et viris fortissimis de exercitu suo iussit ut li-
gatu pedibus mitterent eos in fornacem ignis
ardentis. Hic admirare constantiam sanctissi-
morum juvenum & fiduciam in Deum, pro
cujus nominis gloriã in confusionem im-
piorum succensam luculentissimo igne for-
nacem velut amœnissimum hortum ingressi,
flammas excusserunt, quibus extincti sunt
carnifices & astantes; ipsos autem non tetigit
omnino ignis, non contristavit, nec quidquam
molestia intulit. Nescio quomodo dicam: mi-
raculum omnem verborum narrationem
transcendit. Etenim vis erat extincta, & non
erat extincta; cum enim circa sanctorum il-
lorum corpora versabatur, erat extincta,
cum vero vincula disrumpere oportuit, non
erat*

„erat extincta. compedes dirupit & talos
 „tetigit, neque intra vincula procedere
 „fuit, vixit tyrannus, & flamma resolvit,
 „& barbari crudelitatem discas, & elemos
 „obedientiam. Quare verò in ignem mille
 „rus eos ligavit? Ut miraculum fieret magis
 „ut mirabilius signum, ne putares esse
 „lorum errorem ea quæ videbantur: nullo
 „nim ignis ille, ignis fuisset, vincula non
 „sumpsisset: non exterius sedentes milia
 „(quod multò majus) rapuisset. Quid hoc
 „rabilius? Quos continebat ignis, exsoluit
 „quos non continebat, rapuit, ut discas quid
 „non locus sed morum qualitas salutem
 „pœnam affert. Eadem corpora & his qui
 „illis, sed non ijdem sensus, propterea nec
 „eadem passiones, fœnum enim est si
 „jacet extra celeriter accenditur: sicut et
 „tra aurum, licet intus maneat, magis ipse
 „deseit. Peccatis constrictus frustra Deum
 „fugit quia nusquam effugit; illa autem qui
 „fugerit, etiam si inter innumeros fuerit
 „lites, nemo eum lædere poterit, & in medio
 „ignis non æstuabit, si illa non fugerit, etiam
 „altissimos montium vertices ascendit,
 „in ipsis regum palatijs vindicem Deum
 „sentiet. Sed audi quomodo mutatus sit ty-
 „rannus, postquam vidit nihil grave pati quod
 „erat

erant intra fornacem, eos autem qui istos
injecerant, & extra fornacem manebant, &
qui circumsteterant, omnes consumptos
esse. Tunc accessit, ait Scriptura, Nabuchodo-
nosor ad ostium fornacis ignis ardentis, & ait:
Sidrach, Misach, & Abdenago servi Dei ex-
celsi egredimini & venite. Qui paulò ante di-
xerat: Et quis est Deus qui eripiet vos ex
manibus meis? eundem jam confitetur &
veneratur, Deus antea permisit omnia fieri
quacunque tyrannus voluit, ut demonstra-
ret quod à se custoditos offendere nemo
posset. Voluit Rex ipsorum urbem evertere
& non prohibuit Deus; idem voluit capti-
vos ducere, & non impedivit Deus: voluit
ligare, & concessit: in fornacem injicere,
permisit: flammam ultra modum accende-
re, & hoc dimisit. Et quando nihil reliquum
fuerat, sed omnem vim tyrannus exhauste-
rat, tunc suam virtutem demonstravit Deus
& puerorum patientiam; propterea enim
usque in finem tribulationem permisit; ut
insidiantibus & circumventorum philoso-
phiam, & suam demonstraret providentiã.
Jam verò considera puerorum magnani-
mitatem, neque enim ante vocem exilie-
runt (tamen si eos dudum solutos & ambu-
lantes in medio ignis innoxios Rex ipse cõ-
spe-

„spexisset) ne quis putaret ipsos ignem
 „muisse: neque vocati intus manserunt, et
 „ambitiosi esse & contentiosi viderentur.
 „Egressi sunt igitur pleni gloria, illustres om-
 „nibus futuri divinæ potentæ præcones,
 „quin & hostis ipse propriâ voce & lingua
 „per literas omnibus tum pugilum contumacia-
 „tiam, tum Aganothetæ virtutem prædica-
 „vit. Nec deinceps servos suos sed Dei ab-
 „soluti servos vocavit, in quos antea forma-
 „sæ vius accensus fuerat quod statuum suorum
 „nollent adorare hoc laudavit & admiratus
 „est quod sibi non obedissent nec tradidissent
 „corpora sua ut servirent dijs alienis. Tam-
 „virtus bonum quod & ipsos hostes habet
 „admiratores & laudatores. Illi pugnaverunt
 „& superaverunt; & victus gratias agere
 „quod non ipsos terruit flammæ aspectus,
 „sed spes in Deum consolata est. Magnum e-
 „tenim bonum in Deum sperare quod &
 „barbarus animadvertit & demonstravit
 „quod inde imminens effugerint periculum,
 „proclamavit: *Benedictus Deus Sidrach, Mis-
 „sach & Abdenago, qui misit Angelum suum
 „& eruit servos suos qui crediderunt in eum.*
 Sic ferè S. Chryostomus stylo disertio & gra-
 vi hanc narrat historiam, cuius verbis, si qua
 addidi aut immutavi, ex eodem ipso delu-

pluribus referre ut legentibus tam illustre in Deum fiduciae exemplum incitamento sit ad generose soli Deo fidendum abjecto timore cujuscunque creatae potentiae.

TRACTATUS

DE

FIDUCIA IN DEVM.

LIBER IV.

De mediis quibus conservetur Fiducia in Deum.

Prooemium.

§. I.

Magna promittitur sperantibus in Deo.

Sanctissimus consiliorum ac sapientiae Dei interpret ac Propheta Regius mira & magna promittit ijs qui omnem spem suam atque fiduciam in Deo collocant. *Spera in eo, inquit, & ipse faciet.* psal. 36. Quasi dicat: pungunt te curarum spinæ, invidiæ multorum velut jacula te feriunt, molestiæ varix lancinant